

Oikeustieteelliset seurat tänään*

Olemme Suomalaisessa Lakimiesyhdistyksessä ilahtuneita siitä, että juhla-vuotemme tilaisuus tieteellisistä seuroista oikeustieteen alalla on herättänyt runsasta kiinnostusta. Esitimme osallistumiskutsun tähän päivään kaikille Tieteellisten seurain valtuuskunnan oikeustieteellisille jäsenseuroille. Erityisen kiitoksen haluankin esittää kaikille muille oikeustieteellisille seuroille ja suomalaisille tiedeakatemoille siitä, että olette lähteneet mukaan tähän tilaisuuteen. Yhtenä seminaarin teemana on yhteistyö oikeustieteen hyväksi. Yhteistyöhön tarvitaan meitä kaikkia, ja siihen haluamme yhdistyksessä kutsua mukaan. Toivon, että tämä seminaaripäivä virittää meitä yhteisiin keskusteluihin ja tarjoaa tilaisuuksia kontaktien ylläpitämiseen ja uusien luomiseen. Hyvän lähtökohdan antaa se, että kaikki, joihin olimme yhteydessä tätä tilaisuutta järjestäessämme ja joita pyysimme esimerkiksi paneelisiin keskustelijoiksi ja puhujiksi, suhtautuivat lämpimästi ja innostuneesti tähän mahdollisuuteen.

Ohjelmamme mukaisesti *Pia Letto-Vanamo* alustaa suomalaisista oikeustieteellisistä seuroista ja niiden taustoista ja arvioi niiden nykytilaa. Ohjelmassa on myös *Lea Ryyänen-Karjalaisen* tervehdys Tieteellisten seurain valtuuskunnan puolelta. Oikeustieteellisten seurojen tehtäviä ja yhteistyön mahdollisuuksia pohditaan paneelissa, johon osallistuvat *Maija Aalto-Heinilä*, *Antti Belinskij*, *Markus Himanen* ja *Viveca Still Juha Häyhän* puheenjohtolla. Näkökulmia kotimaiseen tieteelliseen julkaisutoimintaan avaa *Elina Pirjatanniemi*, minkä jälkeen *Jaana Norion* johtamassa päätoimittajapaneelissa ruoditaan oikeustieteellistä kotimaista julkaisemista alamme keskeisten aikakauskirjojen näkökulmasta *Dan Heliuksen* (Tidskrift utgiven av Juridiska Föreningen i Finland), *Tatu Hyttisen* (Lakimies), *Toni Malmisen* (Defensor Legis) ja *Tomi Tuomisen* (Oikeus) kanssa. Tilaisuuden lopuksi pohditaan jäsenistön odotuksia *Kirsi-Maria Halosen* johdolla paneelissa, johon osallistuvat *Kaapo Havuluoto*, *Tiina Paloniitty*, *Mikko Rajavuori*, *Kia Tarvainen* ja *Tiina Väisänen*. Lämmin kiitos kaikille puhujille ja panelisteille ja paneelien puheenjohtajille.

Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen tarkoituksena tieteellisenä järjestönä on edistää oikeustieteen alan tutkimus- ja koulutustoimintaa, oikeustieteellisen tut-

* Puheenjohtaja, professori *Janne Salmisen* avausanot Säätöalassa Helsingissä 14.3.2023 järjestetyssä Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen 125-vuotisjuhlaseminaarissa Oikeustieteellisten seurojen rooli ja tehtävät tieteellisinä seuroina.

kimuksen julkaisemista ja muuta tunnetuksi tekemistä, vaalia oikeuskulttuuria sekä toimia suomalaisten lakimiesten yhdyssiteenä ja muutoinkin edistää lakimieskunnan yhteisiä pyrkimyksiä. Olemme tänään siis tarkoituksemme ytimessä. Oikeustiede, oikeuskulttuuri ja julkaisutoiminta ovat tarkoituksellemme aivan keskeisiä. Suomessa oikeustieteellisillä seuroilla on edelleen poikkeuksellisen tärkeä rooli esimerkiksi tieteellisen julkaisutoiminnan tukijana ja kustantajana. Suomalainen Lakimiesyhdistys mieltää itsensä erityisesti oikeustieteelliseksi seuraksi. Se on tutkimuksen tukija, oikeustieteellisten keskustelutilaisuuksien järjestäjä ja tiedekustantaja. Sillä on kotimaisessa oikeuskulttuurissa myös itse oikeustiedettä laajemmalle ulottuva merkitys oikeuskulttuurin vaalijana, edistäjänä ja uudistajana.

Suomi on yhdistysten luvattu maa, sanotaan. Kaikki mielekäs yhdistystoiminta tarvitsee mukaan myös yhdistyksen jäsenet, jotka pitävät yhdistyksen tarkoitusta mielekkäänä ja yhdistyvät sen nimissä. Vaikka monet tukemamme asiat tulevat joka tapauksessa monien oikeudesta ja oikeustieteestä kiinnostuneiden saataville – esimerkiksi apurahoin tuetut tutkimukset ovat kaikkien käytettävissä valmistuttuaan ja Lakimies-aikakauskirjaan kaikilla juristeilla on pääsy eri reittejä ilman jäsenyyttäkin – toivomme, että ne ovat niin tärkeitä juristikunnalle, että alallamme kaikki haluavat olla jäsenyydellään mukana tekemässä tämän kaiken mahdolliseksi. Mainittakoon, että Lakimies-aikakauskirja on nykyisin avoimesti kaikkien saatavilla. Toiminnallamme on kuitenkin joka tapauksessa jäsenistömme ulkopuolelle levittäytyvät laajemmat vaikutukset, ja se on ollut osa oikeusvaltion rakennustyötä ja on edelleen. Ajatellaan vaikka Lakimiestä, joka on oikeustieteen johtava aikakauskirja, jota olemme julkaisseet jo vuodesta 1903, kaikkea muuta laadukasta julkaisutoimintaamme, tieteen tukemista merkittävin apurahoin ja oikeudellisten teemojen esillä pitämistä yhteiskunnallisessa ja tieteellisessä keskustelussa. Kaikki toimintamme vaatii sitä, että meillä on jäsenet ja teemme sellaista työtä, että nykyjäsenet pysyvät jäseninä ja saamme myös uusia. Siksi on mielestämme hyvä pohtia myös sitä, miten oikeustieteellisten seurojen jäseniksi tullaan ja millainen toiminta olisi jäsenten kannalta toivottavaa. Itse toivon, että esimerkiksi kotimainen tieteellinen julkaisutoimintamme, Lakimies mukaan lukien, koetaan siinä määrin tärkeäksi yhteiseksi toimintamuodoksi, että ihmiset liittyvät jäseniksi, vaikka heillä olisi pääsy Lakimieheen ilman jäsenyyttäkin.

125-vuotisjuhlavuotemme teemaksi on valittu Oikeuden mahdollisuudet maailmassa. Omana aikanamme maapallo ja yhteiskunnat ovat suurten haasteiden ja ratkaisujen edessä. Meidän tehtävämme on rajallinen mutta tärkeä. Oikeuden on tärkeä olla osa aikamme suurten ongelmien ratkaisua eikä osa ongelmia. Oikeustutkimus on tärkeä osa muutosta ja aikamme haasteisiin vastaamista ja ongelmien ratkomista. Vaalimamme oikeuskulttuuri uudistuu vahvana, kun omalla toiminnallamme luomme sille edellytyksiä.

Viime vuonna teimme oikeusvaltioteemaisen kesäretken yhden perustajajäsenemme, *P. E. Svinhufvudin*, kotitalalle Kotkaniemeen Luumäellä. Tänä vuonna jatkamme samateemaisella kesäretkellä Kansallismuseoon Helsinkiin, jossa nousee esille myös toinen perustajajäsenemme, *K. J. Ståhlberg*. Suomalaisen oikeusvaltion rakennuspuita -seminaari on 6. heinäkuuta. Näin on mainittu myös yhdistyksemme ensimmäinen ja toinen puheenjohtaja.

Helsingin yliopiston päärakennuksessa 10. marraskuuta järjestettävä Oikeuskulttuurin päivä on samalla yhdistyksemme 125-vuosisjuhla. Toiveemme on, että säästätte kalentereihin jo nyt tämän päivän ja tulette mukaan myös sinne.

Lopuksi esitän teille kaikille kutsun myös muihin tämän vuoden tilaisuuksiimme.

Janne Salminen